

ADATLAP

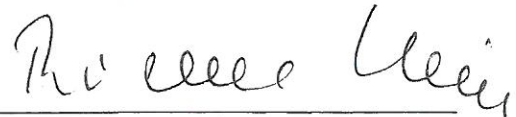
Emléktábla állítás kezdeményezéséhez

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Polgármesteri Hivatal Közponyi Iktató		
Iktalós szám: <u>163.350</u>		
2017 MÁRC 14.		
előszám:	melléklet db	előadó:
		<u>FK</u>

Kinek a részére kívánnak emléktáblát állítani:	Dr. Papp Elemér	
Foglalkozás / művészeti ág:	vegyésszmérnök, egyetemi tanár, feltaláló	
Helyszín pontos címe és helyrajzi száma:	Villányi u. 10.	
Avatás tervezett ideje:	2017 (később meghatározandó időpontban)	
Tábla típusa:	domborműves ☐	csak szöveges ☒
Kezdeményező szervezet vagy személy neve:	család (Dr. Riedel Miklós és Lóránt, Dr. Fekete Gáborné Papp Anikó)	
Székhelye / lakcíme:	1022 Budapest, Aranka u. 2	
Kapcsolattartó neve:	Dr. Riedel Miklós	
Kapcsolattartó telefonszáma:	06 20 238 6 238	
e-mail címe:	riedel@ludens.elte.hu	
Levelezési címe:	1022 Budapest, Aranka u. 2	
Támogató neve (önrész vállaló):	a család	
Megvalósítás teljes költsége (Ft):	becsült összeg 165 000 Ft.	163.350
Önrész összege (Ft):	a tényleges megvalósítási költség fele	81.675
A kért önkormányzati támogatás összege:	a tényleges megvalósítási költség másik fele	81.675

Dátum: ...2017.....év...március.....hó...14....nap

PH

/cégszerű/ aláírás

Mellékletek:

- a tábla szövegtervezete (amennyiben önkormányzati támogatást kérnek a felállításhoz, kérjük, hogy úgy terveztessék a szöveget és az árajánlatot, hogy Újbuda Önkormányzata az állítatók felsorolásában szerepeljen, továbbá az állítatók nevei alatt, középen fel kell tüntetni az állítatás évszámát - 2017 - is),
- rövid életrajz, munkásság ismertetése,
- önrész igazolás (amennyiben több személy/szervezet támogatja a táblát, úgy szükséges, hogy a kezdeményező azokat begyűjtse, és egy személyben/szervezetként nyilatkozzon az önrészről, hiszen a későbbiekben háromoldalú szerződés kerül megkötésre a kezdeményező, a vállalkozó és az Önkormányzat között),
- tulajdonosi hozzájárulás (a közös képviselő vagy a kezelő hivatalos, cégszerű aláírásával), fontos, hogy ezen tulajdonosi hozzájárulás az emléktábla pontos helyszínének kijelölésére is vonatkozzon,
- látványterv (fotó az épületről, melyen az emléktábla elhelyezése jelölve van),
- domborműves tábla esetén a BTM Budapest Galéria/Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. szakértői állásfoglalása,
- árajánlat a kivitelezőtől.

Az emléktábla javasolt szövege

E házban élt 1938 és 1972 között

Dr. Papp Elemér

(1906 – 1974)

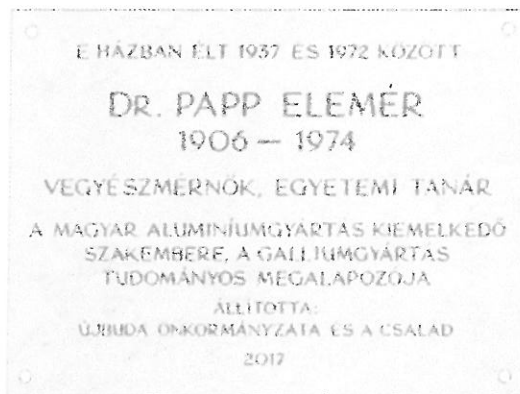
vegyészmérnök, egyetemi tanár

a magyar alumíniumgyártás kiemelkedő szakembere, a galliumgyártás tudományos megalapozója

Állította

Újbuda Önkormányzata és a család

2017

Látványterv

Villányi u. 10. sz. ház

A tábla tervezett mérete 56 x75 cm

Anyaga: Vraca keménymészke

Szöveg: homokfűjt, kifestett

Papp Elemér

1906-1974

Papp Elemér 1906. november 13-án született Budapesten. 1924-ben a II. ker. Érseki Katolikus Főgimnáziumban érettségizett, tanulmányait a (budapesti) Műegyetemen folytatta, ahol 1928-ban vegyészmérnöki képesítést nyert, 1928-tól 1934-ig az egyetem Elektrokémiai Tanszékén Dr. Szarvasy Imre tanársegédje volt. Közben 1930-ban Zürichben Dr. W.D. Treadwell laboratóriumában dolgozott. 1933-ban doktorátust szerzett. 1942-ben a Műegyetem magántanárrá habitálta.

Oktatott a budapesti Műegyetemen, 1951-től közel 20 éven át a Veszprémi Vegyipari Egyetemen az elektrokémiai technológia előadója, kezdetben mint meghívott tanár, 1965-től címzetes egyetemi tanárként.

1934-től 11 éven át a Hydroxigén Rt.-nél dolgozott mint üzemvezető mérnök, cégvezető, majd 1940-től műszaki igazgatóként. Mint a klórgyár vezetője a Hydroxigén Rt. klórgyárát 19 cellás üzembről 44 cellás üzemmé bővítette, megtervezte és üzembe helyezte a Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt. klórgyárát is. A Hydroxigénben eltöltött évek során kidolgozott eljárásaiból legfontosabbak: az időtálló aktív klórpor, a hypo mosószer, a hidroxigén fertőtlenítőlég, a sellakk fehérítése stb.

1948-tól a Fémipari Kutató Intézet vezető munkatársa 1967. évi nyugdíjazásáig, majd haláláig tudományos tanácsadója. Irányításával az intézetben a technológiai kutatások iskolája alakult ki, amely eredményesen oldotta meg a hazai timföldgyártás korszerűsítésének számos kérdését. Mind analitikai, mind technológiai kutatásaival nagymértékben hozzájárult a magyar timföld- és alumíniumipar fejlesztéséhez. Munkásságának jelentős eredménye a magyar bauxitból történő galliumgyártás lehetőségének felismerése, laboratóriumi és üzemi kutatása, valamint ipari megindítása az Ajkai Timföldgyárban (1957-1960). A nagy tisztaságú gallium gyártásának kidolgozása vezetett el a későbbi, jelentős nemzetközi érdeklődést is kiváltó kutatási eredményhez, a gallium-arszenid egykristály egylépcsős húzással, zónás olvasztás útján történő előállításához (1968).

Nevét nem csak ipari, tudományos munkássága és mindennapos találmányai őrzik. Őszinte embersége, segítőkészsége sokakat átsegített 1944-es és az ötvenes évek viharain. Sok-sok tanítványa, munkatársa őrzi szeretettel emlékében "Cica bácsit" elmaradhatatlan csokornyakkendőjével és mentolos szipkájával.

Társasház

1114 Bp. Villányi út 10.

Riedel Miklós
részére

NYILATKOZAT

Tisztelt Riedel Miklós !

Emléktábla elhelyezésének ügyében való megkeresésére az alábbi nyilatkozatot teszem:

Mint az 1114 Budapest Villányi út 10. Társasház közös képviselője nyilatkozom, hogy az Önök által kezdeményezett, valamint a Budapest Főváros XI. Újbuda Önkormányzat által támogatott Emléktábla elhelyezéséhez hozzájárulunk.

Az emléktábla Dr. Papp Elemér emlékére 60 x 40 cm méretben a Társasház bejáratának jobb oldali homlokzatára lesz elhelyezve.

Budapest, 2017. március 12.

Vigh Lászlóné
Vigh Lászlóné
közös képviselő

TÁRSASHÁZ
1114 Villányi út 10.
Adósz.: 28139786-1-43

Lev.cím: 1113 Bp. Dávid F. u. 2/a I. 1.

Tel.: 06-1-386-8126

Mob.: 06-30 / 351-1942

131 m² üzlet

Önrész igazolás

A kezdeményező család nevében kijelentem, hogy az aláírt Adatlapon megjelölt önrész birtokában vagyunk, és azt a szükséges időpontban rendelkezésre bocsátjuk (kifizetjük a tábla elkészítési és felszerelési számla ránk eső részét).

Budapest, 2017. március 14.

Dr. Riedel Miklós

Tárgy: RE: emléktábla Villányi u 10
 Feladó: Strausz György kőfaragó <strauszg@t-online.hu>
 Dátum: 2017.03.02. 12:25
 Címzett: 'Riedel Miklós' <riedel@caesar.elte.hu>

Kedves Riedel Úr !

Kérésére elkészítettem az emléktábla tervét és adom árajánlatomat:

Tábla: Vraca keménymészke, 56 x 75 x 2 cm, fekvő, élfényezett, furatolt:	Nettó	21.110 Ft
Bronz rozetták: D-3 cm, á. 1.790 Ft, 4 db:	''	7.160 ''
Bronz koszorúfogas: D-2 cm:	''	2.700 ''
Helyszíni helyezés: Bp.XI. Villányi út 10 sz. ház falára:	''	17.700 ''
Betűk: Homokfűjt, Antiqua-s, színes, á. 410 Ft, 195 db:	''	79.950 ''
	Összesen	128.620 ''
	Áfa:	34.727 ''
	Mindösszesen:	163.347 ''

163.350

Mihamarabbi Megrendelését várva.

Üdvözlettel:

Strausz György kőfaragó

1115 Budapest Kovászna utca 2/a.

+36-1-2033-683 +36-1-2033-702

+36-30-247-9392

www.strauszkofarago.hu

-----Original Message-----

From: Riedel Miklós [<mailto:riedel@caesar.elte.hu>]
 Sent: Tuesday, February 28, 2017 9:37 AM
 To: strauszg@t-online.hu
 Subject: emléktábla Villányi u 10

Tisztelt Strausz György Úr!

Telefonmegbeszélésünkre hivatkozva mellékelten küldöm a tervezett emléktábla adatait.

Kérem szíves tájékoztató jellegű árbecslését.

Üdvözlettel

Dr. Riedel Miklós

06 20 238 6 238 <<...>>

 Ezt az e-mailt az Avast víruskereső szoftver átvizsgálta.
www.avast.com

Dr. Papp Elemér.BMP

Dr. Papp Elemér kötődése a XI. kerülethez

A Villány u 10-ben lakott közel 35 éven keresztül (1938-1972)

A Műegyetem oktatója volt 1928-tól, habilitált tanára 1942

A Fémipari Kutató Intézet (Fehérvári u. 144) osztályvezetője, tudományos tanácsadója volt 1948-tól haláláig

A Hydroxigén Gyár (Budafoki u. 72.) műszaki igazgatója volt 1933-1945.

A XI ker. Önkormányzata javaslatára a Fővárosi Önkormányzat 979/2006 (05.25.) sz. határozatával a Házgyári utca nevét dr. Papp Elemér utcára változtatta. Ir.sz.: 1117

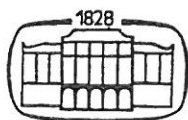
Arcképét a Vegyészeti Múzeum (Várpalota) számára Szkok Iván neves kortárs festőművész, szintén újbudai lakos festette meg

MAGYAR ÉLETRAJZI LEXIKON

FŐSZERKESZTŐ
KENYERES ÁGNES

HARMADIK, KIEGÉSZÍTŐ KÖTET

A—Z

AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST 1981

F. m. Természetbarátok az erdőkért. A Társadalmi Erdei Szolgálat jubileumi évkönyve (Bp., 1972).

Papoczy Ferenc (Nagyvárad, 1901. nov. 19. — Bp., 1971. jún. 24.): szemész főorvos, az orvostudományok kandidátusa (1953). A bp.-i tudományegyetem orvosi oklevelet szerzett. Medikus korában (1925–27) a *Krompecher* Ödön vezette II. kórbonctani intézetben dolgozott. 1927-től 1941-ig a Mária utcai I. sz. szemklinikán működött Grósz Emil, *Blaskovics* László és *Imre* József professzorok oldalán. Belföldi kutatási ösztöndíjat kapott (1929–31). 1937-ben magántanárrá habilitálták. 1941–1971 között (nyugdíjba vonulásáig) az István Kórház szemész főorvosa. 1961-ben a francia, majd az angol szemorvostársaság tagjává választották. Több külföldi kongresszuson, 1960-ban Athénben, az Európai Szemorvostársaság első kongresszusán felkért előadó volt. Tudományos munkásságának (50 közlemény) nagyobb részét a szem-daganatok megbetegedéseinek szövettani kutatása, valamint műtéti problémák alkották. — *Irod.* Bíró Imre: P. F. (Szemészet, 1971).

Papp Antal (Hajdúdorog, 1920. jan. 30. — Bp., 1973. máj. 4.): újságíró, szerkesztő, színikritikus. A bp.-i tudományegyetem tanult. 1939–44-ben a Magyar Nemzetnél volt színházi és filmkritikus, közben a Független Magyarország és a Film, Színház, Irodalom munkatársa volt. A felszabadulás után a *Magyar Nemzet* tördelőszerk.-je, majd színházi és filmkritikus, az *Asszonyok* (1945–49) és a *Kossuth Népe* (1946–47) c. lap szerk.-je, a *Hazánk* (1947–48) hetilap belső munkatársa. Az 1950-es években fizikai munkás volt, 1960–65-ben a Műszaki Kiadó, 1965–

68-ban a Medicina Kiadó felelős szerk.-je, majd a Panoráma útikönyvek s ezzel egyidejűleg az *Anyagmozgatás — Csomagolás* c. lap szerk.-je. 1968-tól 1973-ig a Magyar Hírlap szerkesztőségében a belpolitikai rovat vezetője. Írásaiban a művészet és a közönség viszonyát vizsgálta. A hazai turisztikai irodalom jeles művelője volt. *Tíz igaz ember* c. regényét a Haladás c. lap közölte folytatásokban. — *M. Magyarország* (útikönyv; Bp., 1955; olaszul, németül, franciául, angolul is); *Debrecen* (útikönyv; Bp., 1965, 1969, 1974, 1977). — *Irod.* P. A. (Magyar Hírlap, Népszabadság, Magyar Nemzet, 1973. máj. 5.).

Papp Elemér (Bp., 1906. nov. 13. — Bp., 1974. márc. 20.): vegyészmérnök, c. egyetemi tanár, a kémiai tudományok doktora (1957). Oklevelet a bp.-i műegyetem-en szerzett (1928). 1928–34-ben az egy. elektrokémiai tanszéken *Szarvasy* Imre tanársegédje volt. 1933-ban elektrokémiai kutatásai alapján műszaki doktorátust szerzett. 1934-től a Hidroxigén Rt. üzemvezető főmérnöke, majd műszaki igazgatója lett. 1942-ben magántanárrá habilitálták. 1946-tól a műegyetem tanára. 1948-tól a későbbi Fémipari Kutató Intézet osztályvezetője volt 1971-ig, nyugdíjazásáig, majd tudományos tanácsadó. A bp.-i műszaki egy. és a Veszprémi Vegyipari Egy. meghívott előadója, 1965-től c. egy.-i tanár. Számos tudományos testület és szakbizottság tagja volt. Munkásságát több állami és szakmai kitüntetéssel ismerték el. Kutatási területe a szervesetlen kémiai technológia, a szervesetlen analitika, elsősorban az ipari elektrokémia, a timföld- és alumíniumgyártás, a ritkafémek ipari előállításának és analitikájának kérdései (*Ritkafém-kinyerés*, *Alumínium* c. folyó-

Pálos György

Pantó Gábor

Pápa Miklós

iratban, 1953. 5. sz.), valamint a GaAs előállítására. A hazai ipari klóralkáli-elektrolízis megteremtője. Nevéhez fűződik a m. galliumgyártás tudományos megalapozása és ipari megindítása (1957–60). Mintegy 30 szabadalma volt (pl. az időálló klórpor, a hypomoszter és a vanádiumkinyerés). Közel 50 tudományos dolgozata, több könyve jelent meg. — *F. m. Színesfémek és ötvözeteik vegyi megtámadhatóságának táblázatai* (Bp., 1952); *Sók, lúgok technológiája* (I–II., Bp., 1953); *Timföldgyártási eljárások analitikai problémái* (Bp., 1954); *Újabb elemzési eljárások a timföld- és alumíniumiparban* (Bp., 1954). — *Irod. Solymár Károly: P. E. (Bányászati és Kohászati Lapok, 1974).*

Papp Ferenc (Bp., 1901. júl. 31. — Bp., 1969. jan. 8.): geológus, hidrogeológus, egyetemi tanár, a föld- és ásványtani tudományok kandidátusa (1956). A bp.-i tudományegyetemen természetrajz–földrajz szakos tanári, majd bölcsészdoktori oklevelet szerzett s 1924-ben a műegyetemre került *Schafarzik Ferenc* mellé tanársegédnek. Itt 1929-ben adjunktus, 1935-ben magántanár, 1943-ban c. rk. tanár lett. 1953-ban nevezték ki egyetemi tanárrá, s 1960-tól az ásvány- és földtani tanszéket vezette. Éveken át dékán volt. A Magyarhoni Földtani Társulat Hidrológiai Szakosztályának titkára, majd az ebből alakult Magyar Hidrológiai Társaság tisztségviselője; 1934-től a *Hidrológiai Közöny* szerk.-je, 1952–54-ben szakosztályi elnök, 1959–60-ban a társaság elnöke. A Magyarhoni Földtani Társulatnak éveken át titkára; megalapítója s elnöke a Mérnökgeológiai-Építésföldtani Szakosztálynak. 1937-ben újra megindította a *Földtani Értesítőt*. Egy ideig elnöke volt a Barlangtani Társulatnak. — Ásvány- és kőzettani vizsgálatokkal kezdte pályáját. Vizsgálta a hazai dioritokat, a mórágyi gránitot és évtizedeken át a Börzsöny kőzeteit. A börzsönyi forrásokról írt tanulmányával kezdődött későbbi hidrogeológiai munkássága. Értekezett a hazai márványokról, a terméskövek előfordulásáról és hasznosíthatóságáról, az építőkövekről, kavics- és homoklelőhelyekről, kőbányákról. — A hidrogeológiában neve összeforrott a forráskutatással. Legtöbbet a budai gyógyforrásokkal foglalkozott, az MTA pályadíjjal jutalmazta *Budapest langyos és meleg gyógyforrásai* c. munkáját. A mélységi vizek származására, a felszínközeli és felszíni vizekkel való érintkezésére, keveredésére vonatkozó megfigyelései és adatai igen értékesek. 1955-től részt vett a karsztkutatás szervezésében. Megalapította Jósuváfon a Karszt-

és Barlangkutató Állomást, amely bázisává lett a hazai kutatásnak. — A mérnökgeológia új tudományágának hazánkban első tanára volt, számos nagy létesítménynél (pl. bp.-i földalatti vasút) hasznosították szakismereteit. A mérnökgeológia oktatásához több jegyzetet írt, szerkesztője és társszerzője volt az első hazai mérnökgeológiai kézikönyvnek (*Műszaki földtan*, Bp., 1959). Több mint 150 publikációja van. — *F. m. Budapest gyógyvizei* (Hidrológiai Közöny, 1940); *Budapest meleg gyógyforrásai* (Bp., 1942); *Termésköveink előfordulása és hasznosítása* (Mérnöki Továbbképző Intézet, Bp., 1942); *Gyógyvizeink és a földtani adottságok* (Mérnöki Továbbképző Intézet, Bp., 1942); *Kőzettan* (Bp., 1947); *Ásványtan az Állami Műszaki Főiskola hallgatói részére* (Bp., 1951); *Mérnök geológia a Budapesti Műszaki Egyetem 3–4. éves mérnökhallgatói részére* (Bp., 1951); *Magyarország ásvány- és gyógyvizei* (szerk. Schulhof Ö., Bp., 1957); *Geológia* (Kertész Pállal, Bp., 1966); *Műszaki kőzettan* (Bp., 1966). — *Irod. Rónai András: Dr. P. F. (Hidrológiai Köz., 1969. 4. sz.); Kertész P.: Dr. P. F. emlékezete (Földtani Köz., 1969. 4. sz.); Bauer Jenő: Dr. P. F. (Emlékfűzet; kiadja az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egy. ásvány- és földtani tanszéke, Bp. — Jósuváfo, 1961).*

Papp István (Kisvárdá, 1901. szept. 12. — Debrecen, 1972. ápr. 11.): nyelvész, egyetemi tanár, a nyelvtudományok doktora (1970). A debreceni tudományegyetemen szerezte m. — német szakos tanári oklevelét. Kisvárdán kezdte tanári pályáját 1926-ban. 1928-tól Hatvanban az áll. reálisk., 1937-től Debrecenben az áll. gimn. tanára. 1936–37-ben tanulmányúton Finnországban járt. 1949-ben a Debreceni Tanítóképző Intézet megbízott előadója, majd az Egri Pedagógiai Főiskola tanára (1949–1952). 1952-től a debreceni KLTE magyar nyelvészeti tanszékének vezetője volt, 1967-től a Finn–Magyar Kulturális Vegyesbizottság tagja. A turkui egyetemi díszdoktora, a Finnugor Társ., a Kalevala Társ. és a Finn Akadémia tagja. 1967 decemberében megkapta a finn állam egyik legnagyobb kitüntetését, az Oroszlán-rend parancsnoki jelvényét. Tudományos munkássága az általános és magyar nyelvészetre, valamint a finn-ugrisztika területére terjedt ki. Érdeklődésének középpontjában a mondatállás állt. Az egyoldalú logikai felfogással szemben az érzelmi és stilisztikai szempontokat is figyelembe vevő mondat szerkezetet igyekezett kidolgozni. Finn vonatkozású munkáit Finnországban is nagyra becsü-

lik. — *F. m. Magyar nyelvátlasz* (Bp., 1929); *A nyelvtan lélektani alapvetése* (Debrecen, 1939); *Finn nyelvtan* (egy.-i tankönyv, Bp., 1956); *Finn nyelvkönyv* (tanfolyamok és magántanulók számára, Bp., 1957); *Finn olvasókönyv szójegyzékkel* (Bp., 1959); *Finn–magyar szótár* (Bp., 1962); *A szóalkotás problémái* (Bp., 1963); *Leíró magyar hangtan* (egy.-i tankönyv, Bp., 1966); *A finn nyelv alapelemei* (egy.-i tankönyv, Bp., 1967); *Unkarin kielen historia* (Helsinki, 1968). — *Irod. Jakab László: P. I. 70 éves* (Debrecen, 1971); *Kornya László–Szoboszlai Ágnes: P. I. tudományos munkásságának bibliográfiája* (Debrecen, 1971); *Kálmán Béla: P. I. 1901–1972* (Bp., 1972).

Papp Jenő (Csujafalva, 1891. márc. 30. — Bp., 1967. nov. 14.): író, újságíró. Bp.-i egy.-i jogi tanulmányainak elvégzése után újságíró lett. Az itt szerzett élményeit harminc évvel később a *Menekülő fiatalember* (Bp., 1941) c. regényében dolgozta fel. A Tanácsköztársaság idején a felvidéki hadjáratban a 7. munkásezred géppuskás századát vezette. 1920 után színikritikái az *Új Nemzedék*, *Magyarság*, *Új Magyarság* c. lapokban jelentek meg, a *Magyar Úrinők Lapját* szerk. A negyvenes években a *Film*, *Színház*, *Muzsika* munkatársa, az *Új Magyar Színház* dramaturgja. 1945–1951 között a *Magyar Nemzetben* és a *Magyar Vasárnapban* jelentek meg írásai. Nevét a *Rádiókrónika* tette népszerűvé. Ő teremtette meg ezt a műfajt, 1930–1942 között, ennek keretében ismertette és magyarázta az eseményeket. Krónikáiból több könyv alakban is megjelent: *Rádiókrónikák* (Bp., 1931); *Krónikák könyve* (Bp., 1942). — *M. Szegény háború* (versek, Nagyvárad, 1916); *A mai Magyarország erkölcsrajza*

(kritikák, Bp., 1933); *Menekülő fiatalember* (r., Bp., 1941); *Szívügyeink* (Bp., 1944); *Nyitány* (elb., Bp., 1944); *Ismerős paradicsom* (r., Bp., 1944); *Infláció* (színdarab, Bp., 1946). — *Irod. Divinyi Mihály: P. J.: Menekülő fiatalember* (Diárium, 1941. 12. sz.).

Papp Lajos (Tiszaroff, 1906. márc. 8. — Bp., 1973. márc. 30.): a munkásmozgalom harcosa, országgyűlési képviselő. Szobráznak készült, de anyagi nehézségek miatt kőfaragószakmát tanult. Egy ideig Egerben, Debrecenben, Miskolcon dolgozott. 1927-ben Bp.-en helyezkedett el, tagja lett a Magyar Építőipari Munkások Országos Szövetségének (MÉMOSZ) és az MSZDP-nek. A KIMSZ-ben végzett felelős munkát. 1928-ban tagja lett az illegális KMP-nek, 1929–30-ban a KMP egyik bp.-i ker.-i titkára, 1931–33-ban a MÉMOSZ-ban működő kommunista frakció irányítója volt. A KMP megbízásából az Egyesült Szakszervezeti Ellenzék vezetője (1933–35) volt. Egyik szervezője volt 1935-ben az építőipari sztrájknak. 1936. szept.-ben a Kommunista Internacionálé (Komintern) megbízásából Prágába utazott és bekapcsolódott a KMP irányítását létrehozó ideiglenes titkárság munkájába. 1938 őszén, a müncheni egyezmény után a Komintern utasítására Párizsba utazott, hogy onnan biztosítsa a bp.-i kapcsolatokat. Sikeresen összeköttetést talált a Francia Kommunista Párttal is. 1939 őszén már szervezte a Franciaországban élő m.-okat a német fasizmus elleni harcra. Részt vett az illegális *Magyar Szemle* c. lapírásában és szerkesztésében. Tamás Aladárral együtt 1939-ben létrehozták a párizsi *Üzenet* c. folyóiratot, hogy általa irányítsák az illegális pártmunkát és köréje tömörítsék a Párizsban élő m. írókat, művészeket. Részt vett a

Papp Antal

Papp Elemér

Papp Ferenc

ÚJ
MAGYAR
LEXIKON

7
A—Z

KIEGÉSZÍTŐ KÖTET

NEGYEDIK, VÁLTOZATLAN LENYOMAT

AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST

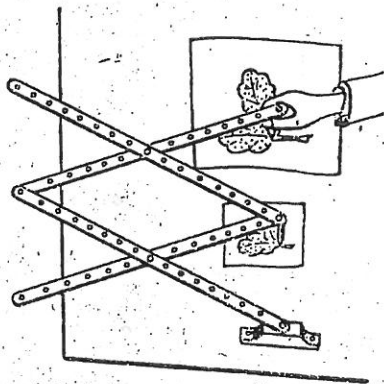
Pannwitz, Rudolf (1881—): német költő, művelődés-filozófus.

Panofsky, Erwin (1892—): német származású művészettörténész az USA-ban. A műalkotások tárgyára vonatkozó összefüggéseket kutató ikonológiai iskola egyik fő képviselője.

Pantó Gábor (1917—): tanár, geokémikus, az MTA levelező tagja, egyetemi tanár. — Ércleptannal, kőzetfannal, vulkanológiával és geokémiával foglalkozik.

pantofag (gör.): → omnivor

*pantográf: vázlatát az ábra mutatja:

Pantográf

*Pányok: ktk., Borsod-Abaúj-Zemplén m., encsi j. L: 340.

*Panyola: L: 1200.

Panzini, Alfredo (1863—1939): olasz regényíró. Szóalkotató művei a század első negyedében igen népszerűek voltak. Magyarul is megjelent munkái: *Xantippe* (1925), *Feleséget keresek* (1927), *Egy hajdani hajdon* (1959).

Paojing: város a Kínai Népköztársaságban, Csiangszu tartományban. L: 98 ezer (1958).

Paoki, Baoji: város a Kínai Népköztársaságban, Senhszi tartományban. L: 180 ezer (1958).

Paolo Veneziano, Paolo da Venezia: (14. sz.): olasz festő. A velencei táblafestészet első kiemelkedő alakja. A *Trónoló Mária gyermekével* c., ~ műhelyéből származó kép a Szépművészeti Múzeumban van.

*Paoting, Tsingyuan: L: 250 ezer (1958).

*Paoton, Paotow: L: 490 ezer (1958).

*Papa: L: 1770.

*Pápa: L: 27 ezer (1970). 4 középiskolája, 8 általános iskolája van. Újabban 7 kisipari termelésövezet alakult. Helytörténeti és textilipari múzeuma említésre érdemes.

Papacónisz, Takisz (1895—): görög költő.

*Pápaderecke: ktk., L: 350. Vasútállomása: Pápa.

Papadopolosz, Georgiosz (1919—): katonatiszt. A katonai puccs eredményeképp 1967-ben uralomra került görögországi kormány miniszterelnöke.

*Pápai Textilgyár: 1968-ban fonódaja 30 500 fonóorsóval üzemel és 45%-ban fésűs, 55%-ban nyújtott fonalat gyárt. Szövőszékeinek száma: 1552. A gyár dolgozóinak száma 3500.

*Pápakovácsi: ktk., L: 620.

Papanyin, Ivan Dmitrijevic (1894—): szovjet sarkkutató. Egy úszó jégtáblán felállított megfigyelőállomáson elsőként alkalmazta munkatársaival a sarkkutatásnak ezt a kockázatos módszerét.

*Pápasalamon: L: 780.

*Pápateszér: ktk., L: 1620.

*Papecte: L: 38 ezer (1967).

paperback [péjpebek]: papírfedélű, olcsó könyvek angol és nemzetközi elnevezése.

Papini, Giovanni (1881—1956): olasz regényíró. A maga korában hatásos, de ellentmondásos könyvek termelő szerzője, aki a kezdeti harcok ateizmustól, forradal-

miságtól a legsötétebb misztikáig és a fasizmus dicsőítéséig minden utat megjárt. Magyarul is megjelent művei: *Élőhalott* (1929), *Krisztus története* (1925, Mo.-on 13 kiadást ért meg), *Dante* (1936), *VI. Celesztin pápa levelei az emberekhez* (1943), *Válogatott elbeszélései* (1911).

*papír: termelésének újabb adatai:

Papírtermelés néhány országban

	1965			1967		
	Újságyomó-papír	Egyéb papír	Összesen	Újságyomó-papír	Egyéb papír	Összesen
Világtermelés ebből	16 985	78 850	95 835	18 360	85 780	104 140
USA	1 978	35 885	37 863	2 096	87 737	39 833
Kanada	7 003	2 755	9 758	7 582	3 142	10 724
Nagy-Britannia	780	3 756	4 536	715	3 722	4 437
Japán	1 184	6 115	7 299	1 320	7 724	9 044
SZU	744	2 486	3 230	966	2 835	3 801
NSZK	216	4 020	4 236	250	4 164	4 414
Franciaország	450	2 716	3 166	447	3 081	3 528
Svédország	679	2 442	3 121	704	2 592	3 296
Finnország	1 213	1 992	3 205	1 233	2 156	3 389
Olaszország	379	1 829	2 208	432	2 418	2 850
Norvégia	808	690	998	389	725	1 114
Hollandia	164	1 143	1 307	182	1 172	1 354
NDK	94	840	934	97	872	969
Lengyelország	79	737	816	83	770	853
Ausztria	130	592	722	127	634	761
Csehszlovákia	78	624	702	95	685	780
Magyarország	—	174	174	—	239	239
Spanyolország	72	885	667	110	796	906

Csak újságyomópapír van 1968-ra

Papíripari Vállalat: 1963-ban létesült nagyvállalat. Több papíripari és papírfeldolgozóipari vállalat egyesítése révén keletkezett. Papíripari féltermékeket, papírt, kartont, papírlémezt, feldolgozott papírrút, papírfeldolgozóipari termékeket gyárt. Üzemei:

Csepeli Papírgyár,
Budafoki Papírgyár,
Budai Papírgyár,
Csomagolóanyaggyár (Budapest),
Diósgyőri Papírgyár,
Duna Papírgyár (Budapest),
Dunaújvárosi Papírgyár,
Fűzfői Papírgyár,
Kiskunhalasi Papírgyár,
Lábatlani Papírgyár,
Pesterzsébeti Papírgyár,
Szentendrei Papírgyár,
Szolnoki Papírgyár,
Újpesti Papírgyár.

Papíripari Vállalat Dunaújvárosi Gyára: az 1962-ben elkészült Szalmacellulózgyár mellett felépült a ~ két papírgyártó gépsorral, amelyhez a gépeket a SZU szállította. Termelése: 22 ezer t szalmacell, 14 ezer t facsiszolat, 52 ezer t író-nyomópapír. A szalmacell 50%-a, az író-nyomópapír 10%-a exportra készül. A foglalkoztatottak száma 1968-ban 1400 fő.

papírkromatográfia: különböző anyagok keverékének mennyiségi és minőségi elemzésére szolgáló eljárás. Elve: a vizsgált oldat kis mennyiségével megnedvesítik a szűrőpapírt. Az oldat — megfelelő körülmények között — szétterjed és először a papír rostjain legerősebben adszorbeálódó alkotórész kötődik meg, távolabb a gyengébben adszorbeálódók, ami által az oldott anyagok szétválaszthatók és alkalmas reagenssel vizsgálhatók. Előnye, hogy rendkívül kis anyagmennyiségekre van csak szükség a vizsgálathoz.

*Papk-szi: ktk., L: 1660.

*Pápoc: L: 1240.

*Papos: ktk., L: 680.

Papp Elemér (1906—): vegyész-mérnök, a kémiai tudományok doktora, c. egyetemi tanár. Az elektrokémia, a

szervetlen kémiai technológia és a szervetlen analitika kérdéseivel foglalkozik. Nevéhez fűződik a magyar gallium-gyártás és a galliumarzenid-gyártás meghonosítása.

*Papp István: újabb munkái: *Finn olvasókönyv szójegyzékkel* (1959), *Finn—magyar szótár* (1962), *Leíró magyar hangtan* (1966), *A finn nyelv alapelemei* (1967), *Unkarin kielen historia* (A magyar nyelv története, 1968).

Papp Simon (1886—1970): geológus, a föld- és ásványtani tudományok doktora, egyetemi tanár. — Itthon és külföldön számos geológiai kutatásban vett részt. A zalai olajkutatások, olaj- és földgázfeltárások irányítója volt. —

A személyi kultusz idejében törvénytelen módon meghurcolták, bebörtönözték.

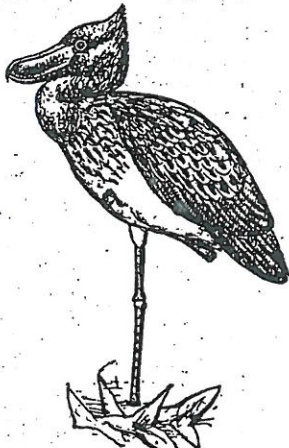
*Páprád: Baranya m., síklósi j. L: 300.

papsapka gombák (Helvella): a kucsmagombák családjához tartozó fajok. Termőtestük püspöksüveg v. csésze alakú, tönkjük van, talajlakók. Nálunk 7 fajuk ismeretes; szürke színű, sima felületű, gyakori előfordulású gombák. A ~ helvellasvat tartalmaznak; ez rosszullétet okozhat. Csak leforrázás után fogyaszthatók; a forrázó levét ki kell önteni.

Papsapka gomba

papucsörű madár (Baleniceps rex): a gólyára emlékeztető, de jóval nagyobb, otromba külsejű, széles csőrű madár. Hazája Afrika.

Papucsörű madár

*Pará: L: 1,93 millió (1968). Népsűrűsége: 1,6 fő/km.²

*Parád: Heves m., egri j. L: 2960.

*Parádsasvár: Heves m., egri j. L: 690.

*Paraguay: az ENSZ tagállama, az AASZ, és a LAFTA tagja. L: 2,09 millió (1966). Népsűrűsége 5 fő/km.² A városi és falusi lakosság aránya 36 : 64.

GAZDASÁGI ÉLET. A társadalmi össztermék 38%-át a mezőgazdaság, 16%-át az ipar és a bányászat, 16%-át a kereskedelem, 28%-át a szolgáltatások, 2%-át a szállítás és a hírközlés adja. 1964—69-ben mező- és erdőgazdaság-fejlesztési tervet hajtottak végre. — A főbb növények hozama ezer t-ban (1964): kukorica 210, rizs 22, bab 24, batáta 108, maniók 1512, földimogyoró 19, gyapot 42, cukornád 992, narancs 182, banán 141. Állatállomány ezer db-ban (1963): szarvasmarha 4500, juh 534, ló 329, sertés 633, kecske 86, baromfi 5400. Erdeiben az értékes fajták (quebracho, tungafa, cédrus, mahagóni) kitermelése jelentős. — Villamosenergia-termelése 94 millió kWó (1962). Ipára jelentéktelen. A legfontosabb iparcikkek termelése ezer t-ban (1964): quebracho kivonat 36, cukor 52, hús

615, húskonzerv 173, cement 22. — 1146 km vasútja, 1205 km műútja van. 5400 személy és 6500 tehergépkocsi bonyolítja le a forgalmat. — Húst, fát, kávé, gyapotot, quebracho kivonatot, olajokat, gyümölcsöt exportál Argentínába, az USA-ba és Nagy-Britanniába. Élelmiszert, gépeket, járműveket, textilt és vegyi anyagokat importál az USA-ból, Argentínából, az NSZK-ból és Nagy-Britanniából.

TÖRTÉNET. 1960—65. Sikertelen partizánakciók a rendszer megdöntésére. — 1968. febr. Elnökválasztás során újra a régi elnököt választják meg.

*Páraíbat: L: 2,25 millió (1968). Népsűrűsége: 38,7 fő/km.² Székh.-e Joao Pessoa L: 183 ezer (1967).

*Paramaribo: L: 107 ezer (1965).

*Paraná: 2. L: 175 ezer (1960). — 3. L: 7,22 millió (1968).

Paraguait kikötőváros Brazíliában, Paraná államban. L: 60 ezer (1967). Ipari központ.

Parapanema: 900 km hosszú folyó Brazíliában, a Paraná mellékfolyója.

parapszichológia: az okkultizmus látszatjelenségeinek vizsgálatával foglalkozó áltudomány.

*paraszimpatikus idegrendszer: helyesen: a szimpatikus idegrendszert közrefogó, a zsigereket a szimpatikussal ellentétesen működtető vegetatív idegrendszer. Az elnevezés abból ered, hogy a szimpatikus idegrendszer mellett, annak két oldalán található, tehát nem „ellenes”.

*Parasznya: ktk., L: 1410.

parathormon: a mellékpajzsmirigynek a kalcium- és a foszfor-anyagsere szabályozásában közreműködő hormonja.

paratlan számok: a kettővel maradék nélkül nem osztható egész számok.

Parde Bazán, Emilia (1851—1921): spanyol író, esszéista és költő. Zola hatására naturalista regényeket írt.

*Pardubice: L: 68 ezer (1967).

Párducz Mihály (1908—): tanár, régész, a történettudományok doktora, c. ny. rk. egyetemi tanár. A Kárpát-medence lovásnomád kultúrájának vizsgálatával foglalkozik.

*parenchima: 2. gerincesek mirigyes szerveinek működő állománya, melyet az intersticiális kötőszövet (stroma) vesz körül.

parenthesis <gör.>: közbevetés, a mondatot megszakító, zárójelbe v. gondolatjelek közé illesztett értelmező megjegyzés.

Paret y Alcázar, Luis (1746—99): spanyol festő. Történeti, táj- és életképeket alkotott.

*Pári: L: 1140.

Parini, Giuseppe (1729—99): olasz költő. A felvilágosodás képviselője. Klasszicista stílusban alkotott.

*Paris [pari]. Párizs. L: 2,6 millió (1968), elővárosaival 5,7 millió (1968).

Park, Mungo (1771—1806): skót orvos, természettudós, Afrika-utazó.

Parker, Gilbert (1862—1932): angol író, költő, politikus. az imperializmus eszméinek szószólója.

Parker, Horatio William (1863—1919): zeneszerző az USA-ban. Operákat, kórusműveket stb. írt.

Parkersburg [. . . berg]: város az USA-ban, West Virginia államban. L: 45 ezer (1960).

Parkinson, Cyril Northcote (1909—): angol történész. A modern polgári társadalom bürokratikus vonásait élesen, szatirikus hangon bíráló művei nagy nemzetközi visszhangot keltettek. Egyes könyvei magyarul is megjelentek; *Parkinson törvénye* (1964), *Parkinson újabb törvényei* (1965).

Parkman, Francis (1823—93): történetíró az USA-ban. Főképp az észak-amerikai történelem újkori kezdeteit kutatja.

*Parma: 1. város Olaszországban. L: 168 ezer (1967). → 2. város az USA-ban Ohio államban, Cleveland elővárosa. L: 83 ezer (1960).

*Parmenidész: kb. 480-ban halt meg.

Szok Iván: Dr. Papp Elemér
Magyar Vegyészeti Múzeum
Tudósok Arcképcsarnoka

ADATLAP

Emléktábla állítás kezdeményezéséhez

Kinek a részére kívánnak emléktáblát állítani:	Oloffson Placid bencés szerzetes	Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Polgármesteri Hivatal Erőszakmentes Előszám: 2-1140/2017 2017 MÁRC 14. előszám: melléklet: előadó: db: FK	
Foglalkozás / művészeti ág:	bencés szerzetes		
Helyszín pontos címe és helyrajzi száma:	Bartók Béla út 76., hrsz 4375.		
Avatás tervezett ideje:	2017 dec. 17.		
Tábla típusa:	domborműves ☐	csak szöveges	☒
Kezdeményező szervezet vagy személy neve:	Budai Szt. Imre Plébánia, Csányi Tamás		
Székhelye / lakcíme:	1114 Budapest, Himfy u. 9.		
Kapcsolattartó neve:	Csányi Tamás		
Kapcsolattartó telefonszáma:	20 4675 495		
e-mail címe:	cstkarnagy@gmail.com		
Levelezési címe:	1113 Dávid F. U. 7.		
Támogató neve (önrész vállaló):	Budai Szt. Imre Plébánia		
Megvalósítás teljes költsége (Ft):	170.000 Ft	168.430	
Önrész összege (Ft):	80.000 Ft	79.215	
A kért önkormányzati támogatás összege:	90.000 Ft	89.215	

Dátum: 2017 év febr hó 23 nap

[Handwritten Signature]
/cégszerű/ aláírás

Melléletek:

- a tábla szövegtervezete (amennyiben önkormányzati támogatást kérnek a felállításhoz, kérjük, hogy úgy terveztessék a szöveget és az árajánlatot, hogy Újbuda Önkormányzata az állítatók felsorolásában szerepeljen, továbbá az állítatók nevei alatt, középen fel kell tüntetni az állítatás évszámát - 2017 - is),
- rövid életrajz, munkásság ismertetése,
- önrész igazolás (amennyiben több személy/szervezet támogatja a táblát, úgy szükséges, hogy a kezdeményező azokat begyűjtse, és egy személyben/szervezetként nyilatkozzon az önrészről, hiszen a későbbiekben háromoldalú szerződés kerül megkötésre a kezdeményező, a vállalkozó és az Önkormányzat között),
- tulajdonosi hozzájárulás (a közös képviselő vagy a kezelő hivatalos, cégszerű aláírásával), fontos, hogy ezen tulajdonosi hozzájárulás az emléktábla pontos helyszínének kijelölésére is vonatkozzon,
- látványterv (fotó az épületről, melyen az emléktábla elhelyezése jelölve van),
- domborműves tábla esetén a BTM Budapest Galéria/Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. szakértői állásfoglalása,
- árajánlat a kivitelezőtől.

OLOFSSON PLACID

1916—2017

BENCÉS SZERZETES
A SZENT IMRE TEMPLOM LELKIPÁSZTORA
ÉS A GULAG KÉNYSZERMUNKATÁBOROK
ÁLDOZATAINAK EMLÉKÉRE

MAGYAR BENCÉS KONGREGÁCIÓ
CISZTERCI SZENT IMRE PLÉBÁNIA
ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA

2017

OLOFSSON PLACID

1816 - 2017

RENDSZERVÉZÉS
VAGYVÉDEL, TITKOSVÉDEL, TITKOSZOLGÁLAT
ÉS SZACUM-ÉLESZÁRVAKAI APORKA
HIDVÁNYMÁRKÁJÁÉRT

NYITVA ÉS ZÁRVA
KÖZÖSSÉGI ÉS HONVÉDELMI
TITKOSVÉDELMI ÉS SZACUM-ÉLESZÁRVAKAI APORKA
HIDVÁNYMÁRKÁJÁÉRT

2017

76

E HÁZBAN LAKOTT

SCHWÉGER TAMÁS

1932 - 2005

AKI 1956-BAN A KÖPTERI CSOPORT FÉLÉN
MARGITAI CSAPATÁVAL HŐSÉGEN MARADT
A SZÉSZŐRÖS TULJÓK ELLEN

AZ ÉRDEKELT ALIITTATÁS
GURCSA ÖNLEPKÉNTÁZATA

2004

önrész igazolás
Placid emléktábla
2017, 02. 25.

A Budai Szt. Imre Plébánia – a magyarországi Bencés Kongregáció nevében is – a pályázatban jelzett 80.000 Ft önrészt természetesen vállalja.

Urr Zsolt O. Cist. plébános

Strausz György kőfaragó írta

>

> Kedves Csányi Úr !

>

> Köszönettel megkaptam megkeresését és a következő árajánlatot adom:

>

> Tábla: 80x80x2 cm, vracá keménymészke, élfényezve, 4db. furattal

>

> Betűk: Antiqua-G, homokfűjt, színes, á. 410 Ft/db, 188 db

>

> Bronz rozetták: D-3 cm, á. 1.790 Ft/db, 4 db

>>

> Helyszíni helyezés: Épület falára, kijelölt helyre

>

>

Összesen: 132.620 Ft

>

>

Áfa: 35.807 Ft

>

>

Mindösszesen: 168.427 Ft

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

168.430

> Üdvözlettel:

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

>

Jabba FM Kft.

Székhely: H-1115 Budapest, Bartók Béla út 152/C
e-mail: jabba2003@gmail.com

Facility Management

Tel: +36205133237

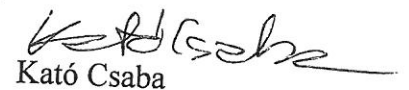
Főv. B. Cégbírósága cg. 01-09-713752

XI. ker Újbuda Önkormányzat részére
tárgy: Placid emléktábla hozzájárulás
dátum: Budapest, 2017. március 2.

Tisztelt Önkormányzat

A Budai Szent Imre Plébánia megkeresésére, miszerint a Plébánia és a Pannonhalmi Bencés Főapátság emléktáblát kíván elhelyezni Dr. Olofsson Placid bencés szerzetes szülő és lakóházán, mint a Bartók Béla út 76. szám közös képviselője a kérést a lakóközösség nevében feltétlenül támogatom. A tábla elhelyezésével (a bejárat jobb oldalán, szemben és azonos magassági méretben a már ott lévő Schwéger táblával) egyetértek. Köszönöm, ha e méltó megemlékezés Placid atyára megvalósul.

Tisztelettel:

Kató Csaba
közös képviselő

1113 Bp Bartók Béla út 76. sz. T/4

Budapest, 2017. március 2.

Életrajz

Olofsson Károly, szerzetesi nevén Olofsson Placid (Rákosszentmihály, 1916. december 23. – Budapest, 2017. január 15.)[1] bencés szerzetespap, tanár. Az apai ágon svéd származású Placid 1933-ban lépett be a Szent Benedek Rendjébe, hat évvel később szentelték pappá.

1946-ban a Gulagra internálták koholt vádak alapján, ahol tíz évet töltött. Itt találta meg új hivatását: hogy tartsa a lelket a többi fogolyban. Rabtársainak, majd visszatérése után tanításával, előadásaival, könyveivel azóta is több ezer embernek adta vissza a hitet és az élni akarást. Egyik őse, apai ágon, Svédországból szakadt Magyarországra, még a 18. században. Édesapja, Olofsson Gusztáv, középiskolai tanár volt Budapesten, édesanyja, Reihardt Jusztina, tolnai sváb családból származott. Kisgyermekkorát Rákosszentmihályon töltötte. 1926-ban költöztek be a fővárosba. Az elemi iskola négy évének elvégzése után a nyolc osztályos budapesti Szent Benedek Bencés Gimnáziumba iratta be édesapja, ahol külön engedéllyel tizenhat és fél évesen érettségizett.

Érettségije után a Szent Benedek Rendjébe lépett 1933-ban. Pannonhalmán teológiát, a müncheni Lajos Miksa Egyetemen német nyelvet tanult 1935-től. Ezt követően Magyarországon magyar-német-bölcselet szakos tanári oklevelet és doktorátust szerzett 1939-ben. Ugyanezen évben szentelték pappá.

Egy évig káplánként működött Győrszentivánban, innen hívták be, mint tartalékos főhadnagyot tábori lelkészi szolgálatra. 1941-től tizenegy hónapig szolgált a komáromi hadikórházban. Ezt követően a rend soproni, majd pápai gimnáziumában tanított.

1945 augusztusában rendi előljárói abba a budapesti gimnáziumba helyezték át, ahol korábban diákoskodott, és ezzel egyidőben a Slachta Margit-féle Szociális Testvérek Társasága egyházi tanácsadójának nevezték ki, majd a főapát áthelyezte Pannonhalmára. Itt tartóztatták le 1946. június 5-én.

Néhány hétig az államvédelmi hatóság hallgatta ki, és próbált vallomást kicsikarni belőle egy nagyszabású koncepciók per megindításához, majd szovjet kihallgatók kezére adták. A szovjet katonai bíróság, koholt vádak (terrorcselekmény) alapján, a Szovjetunió munkatáboraiiban letöltendő tíz évig tartó szabadságvesztésre ítélte, a Gulagra internálták (1946).

1955 novemberében jöhetett vissza Magyarországra. Szabadulását követően nem kapott működési engedélyt sem papként, sem pedig tanárként. Kezdetben fizikai munkás volt egy pesterzsébeti ládagyárban, majd tizenkét évig az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézetben (ORFI-ban) dolgozott betegszállítóként, később mosodai munkásként, végül mosodavezetőként. 1969-től a Korányi szanatórium mosodájának vezetésével bízták meg, innen ment nyugdíjba 1977-ben. Papi hivatását sokáig csak titokban gyakorolhatta. A hetvenes évek közepétől kisegítő lelkész a Budai Ciszterci Szent Imre plébánián.

2016 decemberében, századik születésnapja alkalmából Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát mutatott be hálaadó szentmisét a ciszterci Szent Imre-templomban. A Gulág Emlékbizottság PLACID 100 címen programsorozatot szervezett. Néhány hét múlva, 2017. január 15-én halt meg.

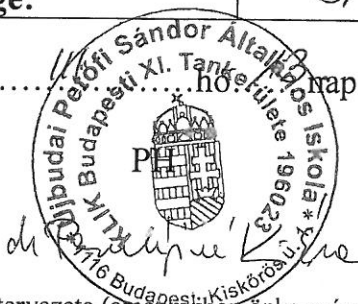

ADATLAP

Emléktábla állítás kezdeményezéséhez

Kinek a részére kívánnak emléktáblát állítani:	Ujbudai Petőfi Sándor Általános Iskola felavatalásának 190. évfordulójára	
Foglalkozás / művészeti ág:	—	
Helyszín pontos címe és helyrajzi száma:	116 Bp. Kiskőrös u. 1. 43166/1	
Avatás tervezett ideje:	2018. március 14.	
Tábla típusa:	domborműves ☐	csak szöveges ☒
Kezdeményező szervezet vagy személy neve:	Farkas Krisztina - önkorm. képviselő dr. Pereszlenyi Éva - isk. igazg.	
Székhelye / lakcíme:	116 Bp. Felekvári utca 196. 10/20.	
Kapcsolattartó neve:	Farkas Krisztina	
Kapcsolattartó telefonszáma:	20/545-69-38	
e-mail címe:	krisztinaf26@gmail.com	
Levelezési címe:	116 Bp. Felekvári utca 196. 10/20.	
Támogató neve (önrész vállaló):	—	
Megvalósítás teljes költsége (Ft):	312.597. —	
Önrész összege (Ft):	—	
A kért önkormányzati támogatás összege:	312.597. —	

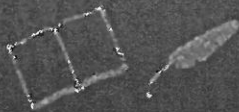
Dátum: 2017. év ..... hó ..... nap

Farkas Krisztina
/cégszerű/ aláírás

Mellékletek:

- a tábla szövegtervezete (amennyiben önkormányzati támogatást kérnek a felállításhoz, kérjük, hogy úgy terveztessék a szöveget és az árajánlatot, hogy Újbuda Önkormányzata az állíttatók felsorolásában szerepeljen, továbbá az állíttatók nevei alatt, középen fel kell tüntetni az állíttatás évszámát - 2017 - is),
- rövid életrajz, munkásság ismertetése,
- önrész igazolás (amennyiben több személy/szervezet támogatja a táblát, úgy szükséges, hogy a kezdeményező azokat begyűjtse, és egy személyben/szervezetként nyilatkozzon az önrészről, hiszen a későbbiekben háromoldalú szerződés kerül megkötésre a kezdeményező, a vállalkozó és az Önkormányzat között),
- tulajdonosi hozzájárulás (a közös képviselő vagy a kezelő hivatalos, cégszerű aláírásával), fontos, hogy ezen tulajdonosi hozzájárulás az emléktábla pontos helyszínének kijelölésére is vonatkozzon,
- látványterv (fotó az épületről, melyen az emléktábla elhelyezése jelölve van),
- domborműves tábla esetén a BTM Budapest Galéria/Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. szakértői állásfoglalása,
- árajánlat a kivitelezőtől.

*„A szőlő a napsugartól érlik,
Míg édes lett, hány napsugár
Dahelle rája léte melegét...
A földet is sugárok érlették, de
Ezek nem nap sugárai, hanem
Az emberek lelkei...
Petőfi Sándor: Az aprófal*

AZ ALBERTFALVI
PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
ALAPÍTÁSÁNAK 190. ÉS AZ
ISKOLAÉPÜLET FENNÁLLÁSÁNAK
40. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL.

ÁLLÍTTATTA:
ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA ÉS A
PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
NEVELŐTESTÜLETE.

2018.

Az emléktáblára kerülő szöveg tervezete

Az emléktábla vörös márványból készül, nem szerepel rajta dombormű, a könyv és a lúdtoll véséssel kerül fel a felületre. A betűk színe: arany. A restaurált Petőfi-fej az emléktábla mellé kerül egy posztamensre állítva.

Szövegtervezet

**"A szőlő a napsugaraktól érik,
Míg édes lett, hány napsugár
Lehelte rája élte melegét, ...
A földet is sugárok érlelik, de
Ezek nem nap sugárai, hanem
Az embereknek lelkei."**

Petőfi Sándor: Az apostol

Az idézet alá az alábbi szöveg kerül:

**Az albertfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola alapításának 190. és az iskolaépület fennállásának 40. évfordulója alkalmából.
Állította Újbuda Önkormányzata és a Petőfi Sándor Általános Iskola nevelőtestülete 2018.**

Kedves Kriszti !

Gyorsan átterveztem a feliratot , küldöm és az árajánlatot is. Remélem tetszik így.

Tábla : Tardosi m.130x75x3 cm, élfényes, rejtett csavarozású:	58.950 Ft
Posztamens, szobor, koszorúfogas restaurálása:	15.000 "
Applikációk: Könyv, toll , á. 6.930 Ft, 2db:	13.860 "
Betűk: homokfújt, festett arany, á. 410 Ft, 343 db:	140.630 "
Helyszíni helyezés: Az épületen belül, kijelölt helyre:	<u>17.700 "</u>
	Összesen: 246.140 "
	<u>Áfa: 66.457 "</u>
	Mindösszesen: 312.597 "

Üdvözlettel:

Strausz György kőfaragó

1115 Budapest Kovászna utca 2/a.

+36-1-2033-683 +36-1-2033-702

+36-30-247-9392

www.strauszkofarago.hu

Budapest Főváros, XI. Kerület Újbuda Polgármesteri Hivatal Központi Iktató 3.		
iratszám	550	2017
2017 APR. 03		
e.szám:	menet:	eladó:
	db	IK

Melléklet a 7/KKB/2017/I.24./ a) számú határozattal jóváhagyott
Emléktábla állítás eljárási szabályzathoz

1. ut. elozm. 4
Fa: Fülöp K.
T: Emléktábla áll.
Ugron
Gábor

ADATLAP

Emléktábla állítás kezdeményezéséhez

Kinek a részére kívánnak emléktáblát állítani:	Ugron Gábor (1847-1911)	
Foglalkozás / művészeti ág:	politikus, képviselő	
Helyszín pontos címe és helyrajzi száma:	Ugron Gábor utca 63.	
Avatás tervezett ideje:	2017. szeptember	
Tábla típusa:		csak szöveges X
Kezdeményező szervezet vagy személy neve:	Sas-hegy Védő Egyesület	
Székhelye / lakcíme:	1118. Budapest Dayka G. u. 19/c	
Kapcsolattartó neve:	dr. Buzna Margit	
Kapcsolattartó telefonszáma:	06 30 4247398	
e-mail címe:	buzna.margit@t-online.hu	
Levelezési címe:	1118. Budapest Dayka G. u. 19/c	
Támogató neve (önrész vállaló):	Sas-hegy Védő Egyesület	
Megvalósítás teljes költsége (Ft):	100.000 Ft	
Önrész összege (Ft):	20.000 Ft	
A kért önkormányzati támogatás összege:	80.000 Ft	

Dátum: 2017. március 30.

dr. Buzna Margit *dr. Buzna Margit*
Sas-hegy Védő Egyesület

Mellékletek:

- a tábla szövegtervezete (amennyiben önkormányzati támogatást kérnek a felállításhoz, kérjük, hogy úgy terveztessék a szöveget és az árajánlatot, hogy Újbuda Önkormányzata az állítatók felsorolásában szerepeljen, továbbá az állítatók nevei alatt, középen fel kell tüntetni az állítatás évszámát - 2017 - is),
- rövid életrajz, munkásság ismertetése,
- önrész igazolás (amennyiben több személy/szervezet támogatja a táblát, úgy szükséges, hogy a kezdeményező azokat begyűjtse, és egy személyben/szervezetként nyilatkozzon az önrészről, hiszen a későbbiekben háromoldalú szerződés kerül megkötésre a kezdeményező, a vállalkozó és az Önkormányzat között),
- tulajdonosi hozzájárulás (a közös képviselő vagy a kezelő hivatalos, cégszerű aláírásával), fontos, hogy ezen tulajdonosi hozzájárulás az emléktábla pontos helyszínének kijelölésére is vonatkozzon,
- látványterv (fotó az épületről, melyen az emléktábla elhelyezése jelölve van),
- domborműves tábla esetén a BTM Budapest Galéria/Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. szakértői állásfoglalása,
- árajánlat a kivitelezőtől.

26080/2017)

1. Emléktábla szövegtervezete

Ugron Gábor (1847-1911)
székelyföldi országgyűlési képviselő

arckép

**Függetlenségi, szabadelvű politikusként Székelyföld fejlesztésére,
a székelység képviseletére fordította életét, vagyonát**

2017. évben, születésének 170. évfordulóján avatta
Sas-hegy Védő Egyesület Újbuda Önkormányzata Ugron Család

2. Ugron Gábor nevét Sasadon a Sas-hegy lábánál utcanév őrzi.

A Sas-hegy Védő Egyesület a nemzeti történelmi értékek ápolása, ezekbe a lakosság bevonása érdekében folytatni kívánja azt a civil munkát, hogy méltó emléktáblát avat az utca névadóinak. (Így avattuk Újbuda Önkormányzatának támogatásával Dayka Gábor tábláját az óvoda kerítésén)

Ugron Gábor születésének 170. évfordulóján az Ugron Gábor utca 63. sz. (körzeti orvosi rendelő) kerítésén az utcanévtábla mellett tűzzománctáblát szeretnénk avatni. Ez közintézmény, tehát akadálya nem lehet emléktábla állításnak. A tábla szöveg, fényképpel, kb. 3 színnel készül. A pontos tervet bemutatjuk az önkormányzatnak.

Az Ugron Családdal felvettük a kapcsolatot akik örülnek e kezdeményezésnek és csakis velük egyeztetve kívánjuk az emléktáblát megalkotni, ünnepélyesen felavatni. Ugron Béla az Ugron Alapítvány elnöke a Család képviselője, a kapcsolattartó.

3. Ugron Gábor (1847-1911) politikus, országgyűlési képviselő életrajza olvasható a Wikipédia internetes oldalán.

Régi primor székely család sarja. Jogi tanulmányait Bécsben és Pesten végezte.

Részt vett a porosz-francia háborúban, majd Garibaldi légiójában harcolt. Tudósított a Párizsi kommunőről.

1872-től élete végéig tagja s egyik vezéralakja a parlamentnek.

1872-74 között a Balközép Párt színeiben országgyűlési képviselő. A Függetlenségi Párt egyik alapítója lett 1874-ben. E párt országgyűlési képviselője 1890-ig, majd 1905-től élete végéig a Függetlenségi és 48-as Párt 1890-1905 között „Ugron-párt” néven önálló pártként működtek. Ellenzéki politikusként sok támadás érte.

Ő volt az első függetlenségi képviselő, aki a politikában a fokozatosság elvét hirdette. Sokat tett a székelységért. Nagy hatású szónok volt, a nemzeti ügyek tekintélyes parlamenti képviselője.

4. Költségvetés terv:

Az emléktábla tervezője M. Fekete György grafikusművész, festőművész, aki a Sas-hegy Védő Egyesület alapító tagja, elnökségi tag. Valamennyi kiadványunk, táblák alkotója, melyeket Újbuda Önkormányzat támogatásával készítettünk, s minőségüket az Önkormányzat jól ismeri. Tervezési díj, felszerelés anyag és munkadíja: kb. 30.000 Ft.

A kivitelező V+R Címfestő Kft. (1066 Bp. Oktogon 4.) 42x32 cm-s tűzzománc táblára -
szöveggel, képpel, 3 színnel -tettek írásbeli ajánlatot 34.800 Ft+Áfa összeggel.

Egyéb szervezési díj, meghívók, plakátok költsége: kb. 20.000 Ft.

Amennyiben szükséges az Ugron Alapítvány is támogatja az emléktábla állítást, de ezt az idő
rövidsége miatt még nem rögzítettük.

Kérjük a Kulturális Bizottság támogatását, hogy elkészíthető és felavatható legyen e kerek
évfordulón az emléktábla.

Budapest, 2017-03-30

Köszönettel:

dr. Buzna Margit
Sas-hegy védő Egyesület elnöke

ÉKE 21180/2017

12. előm. 7-~~470~~/2016
482

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Polgármesteri Hivatal Képponti iktató		
Iktatószám: 1-467/2017		
2017 MÁRC 14.		
előszám: I-482/	meléklet: dt:	előadó: FK

ELŐZMÉNY CSATOLVA

Melléklet a 7/KKB/2017/I.24./ a) számú határozattal jóváhagyott
Emléktábla állítás eljárási szabályzathoz

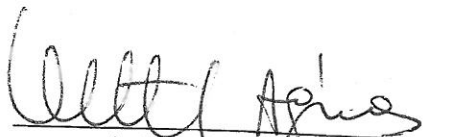
ADATLAP

Emléktábla állítás kezdeményezéséhez

Kinek a részére kívánnak emléktáblát állítani:	Dr. KETTER László	
Foglalkozás / művészeti ág:	Pédagógia	
Helyszín pontos címe és helyrajzi száma:	115 Barokk B. 86 4367/A	
Avatás tervezett ideje:	2017	
Tábla típusa:	domborműves ☐	csak szöveges ☒
Kezdeményező szervezet vagy személy neve:	KETTER Krisztina, Ágnes	
Székhelye / lakcíme:	1021 B. Hűvösvölgyi út 147/B	
Kapcsolattartó neve:	Ketter Ágnes	
Kapcsolattartó telefonszáma:	30 347 1365	
e-mail címe:	agnes.ketter@gmail.com	
Levelezési címe:	1021 Hűvösvölgyi 147/B	
Támogató neve (önrész vállaló):	Ketter Krisztina, Ágnes	
Megvalósítás teljes költsége (Ft):	178.550,-	
Önrész összege (Ft):	89.275,-	
A kért önkormányzati támogatás összege:	89.275,-	

Dátum: 2017. év. 03. hó. 13. nap

PH

/cégszerű/ aláírás

Mellékletek:

- ✓ a tábla szövegtervezete (amennyiben önkormányzati támogatást kérnek a felállításhoz, kérjük, hogy úgy terveztessek a szöveget és az árajánlatot, hogy Újbuda Önkormányzata az állítatók felsorolásában szerepeljen, továbbá az állítatók nevei alatt, középen fel kell tüntetni az állítatás évszámát - 2017 - is),
- ✓ rövid életrajz, munkásság ismertetése,
- ✓ önrész igazolás (amennyiben több személy/szervezet támogatja a táblát, úgy szükséges, hogy a kezdeményező azokat begyűjtse, és egy személyben/szervezetként nyilatkozzon az önrészről, hiszen a későbbiekben háromoldalú szerződés kerül megkötésre a kezdeményező, a vállalkozó és az Önkormányzat között),
- tulajdonosi hozzájárulás (a közös képviselő vagy a kezelő hivatalos, cégszerű aláírásával), fontos, hogy ezen tulajdonosi hozzájárulás az emléktábla pontos helyszínének kijelölésére is vonatkozzon,
- ✓ látványterv (fotó az épületről, melyen az emléktábla elhelyezése jelölve van),
- domborműves tábla esetén a BTM Budapest Galéria/Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. szakértői állásfoglalása,
- árajánlat a kivitelezőtől.

EBBEN A HÁZBAN ÉLT 48 ÉVET

DR. KETTER LÁSZLÓ

1912 – 1997

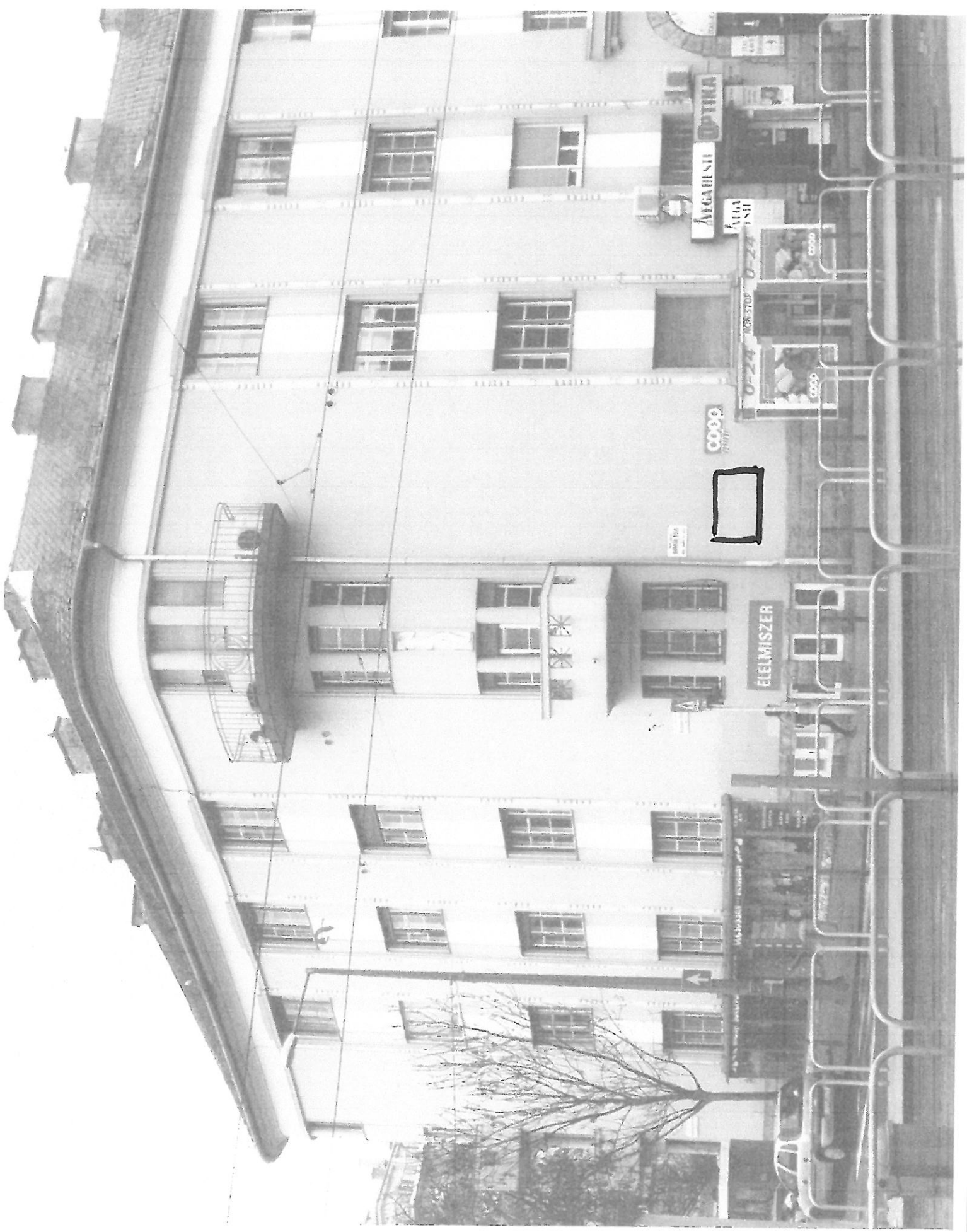
A KERÜLET HAJDANI HÍRES VENDÉGLŐSÉNEK
FIA, AKI A VENDÉGLÁTÁS ÉS A
KORSZERŰ TÁPLÁLKOZÁS OKTATÁSÁNAK
MEGHATÁROZÓ EGYÉNISÉGE VOLT A
XX. SZÁZADBAN.

ÁLLÍTOTTA:

ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA ÉS A
KETTER CSALÁD ÖRÖKÖSEI

2017.

1515

11
11
11

*Strausz György kőfaragó- műkőkészítő Bp.1115 Kovászna u.2
T/F:203-3683,2033702 E-mail: strauszg@t-online.hu*

Árajánlat

Budapest Főváros XI.kerület Újbuda Önkormányzata 1113 Budapest XI.

Bocskai út 39-41. Jegyzői Igazgatóság Programkoordinációs Csoport.

Fülöp Krisztina valamint **Ketter Ágnes** örökös részére.

Tárgy: Dr. Ketter László emléktáblája. 2017 évi változat.

Anyag : Vraca mészkő, 60x80x2 cm, 4db. furattal, élfényezve, fekvő:

21.600 Ft

Rozetták: Bronz D/2-3, á. 1.790 Ft, 4 db.

7.160 "

Koszorúfogas: Bronz D/2, 1db.

2.700 "

Helyszíni helyezés: Bp. XI. Bartók Béla út épület falára.

17.700 "

Betűk: Homokfújt, Antiqua-g, színes, á. 410 Ft/db, 223 db:

91.430 "

Összesen:140.590 "

Áfa: 37.959 "

Mindösszesen:178.549 "

Mihamarabbi Megrendelésüket várva.

Üdvözlettel:

Strausz György

NYILATKOZAT

Alulírott, Ketter Ágnes nyilatkozom, hogy a dr. Ketter László emléktábla állításához szükséges önerő: 89.275,- Ft a család rendelkezésére áll.

Budapest, 2017. március 13.

A handwritten signature in cursive script, reading "Ketter Ágnes", is written above a horizontal dotted line. The signature is fluid and stylized, with the first name "Ketter" being larger and more prominent than the last name "Ágnes".

Fülöp Krisztina - életrajz

Feladó: Ágnes Ketter <agnes.ketter@gmail.com>
Címzett: <fulop.krisztina@ujbuda.hu>
Dátum: 2016.03.18. 11:37
Tárgy: életrajz

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Polgármesteri Hivatal Központi Iktató 3.		
Iktatószám: 1-182-47		
2016 MÁRC 21 2016		
előszám:	mellet:	előadó:
T-182-5/	db	FK
2016		16

1. oldal, összesen: 1 oldal
1kt. előzm. I/482/
Ta: Fülöp K.
Tárgy: Ketter László
életrajz

dr Ketter László életrajza

1912 augusztus 6-án született Szegeden. Szülei (Bereczky Erzsébet és Ketter József) a Szeged - Rókus-i vasúti éttermet üzemeltették. 1922-ben költöztek Budapestre és a Dreher sörgyár tulajdonát képező - addig a Weber család által üzemeltetett vendéglőt vették át.

Innentől kezdve a család mindig a kerületben lakott. (Bercsényi utca, Fehérvári út , Horthy Miklós (ma Bartók Béla) úton.

A vendéglő üzleti munkájába gyerekkorától fokozatosan bekapcsolódott..(ezért kapott zsebpénz...)
A ciszter gimnáziumi (kítűnő) tanulmányai után a Pázmány Péter Egyetemen szerzett summa cum laude fokozatú botanikai doktorátust 1937-ben.

Amíg egyetemi tanársegéd volt , a Mosonmagyaróvári Gazdasági Akadémiát is elvégezte 1933-ban. Egerben jogi tanulmányokat végzett.

Szekszárdon (37-39) , Komáromban (39-40) Törökszentmiklóson (41-43) mezőgazdasági iskolákat szervezett..

Ezután került Budapestre Földművelésügyi Minisztériumba gazdasági szakoktatási igazgatónak..

A háború utána a kibombázott Nagytétényi kastélyban szervezett egy iskolát , ahol megismerte későbbi feleségét(Hódsági Alicet . Két gyermekük született (Krisztina 1948-ban Ágnes 1950-ben)

1955-ben elváltak.

1956-ig az Izabella utcai élelmezéstartéchnikumban volt igazgató , majd a Vendéglátóipari technikumban mikrobiológiát tanított.

Több mint 45 évi munkaviszony után a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola vendéglátó karának (amit szintén ő szervezett meg) ment nyugdíjba.

Haláláig (1997) a kerületben levő (Olt utca) telkén lelkesen zöldség és gyümölcsritkaságokat termesztett.

FK 16/24073 (2016)

BECSÜLETESÉG, TISZTESSÉG, CSALÁDIAS LÉGGYÖR

Emlékezés a legendás Ketter étteremre

A közelmúlt hírhedt botrányai ráirányították a figyelmet a vendéglátóiparban uralkodó sokszor tűrhetetlen állapotokra. Felvetődik a kérdés, vajon ennek feltétlenül így kell-e lennie, az unott pincéri magatartás, a visszaélések nagy száma a vendéglátóipar természetes velejárói?

A kerület egyik legendás étterme volt a két világháború között a Ketter. Lapunk megkereste a 85 éves Ketter Lászlót, az egykori tulajdonos, Ketter József fiát, meséljen az akkori idők vendéglátásáról.

Az Elzász-Lotaringiából származó Ketter József családja a XVIII. században került a történelmi Magyarország területére. Az ősök elsősorban szőlőműveléssel foglalkoztak. Ketter József már fiatal korától kezdve vendéglős volt: egy restit vezetőt Temesvárott. A trianoni békediktátum után a megcsönkített Magyarországra irányították az egész családot. Oly sok áttelepült, menekült családhoz hasonlóan eleinte az ő sorsuk is bizonytalan volt, míg 1922-ben pályázat útján elnyerték a Bartók Béla út 48. szám alatti épület bérleti jogát. Ketter József itt hozta létre a róla elnevezett éttermet.

Ketter Lászlót az édesapja korán munkába fogta. Mint mondja, ő valójában az étteremben nőtt fel. Már gimnazista korában esténként magára öltötte a fehér kabátot, csokornyakkendőt kötött, és kezelte a lombikkávét – amiben akkoriban az oly közkedvelt fekete nedűt főzték –, csapolta a sört, és egyéb feladatokat is elvégzett.

Ketter László visszaemlékezése alapján képet kaphatunk arról, milyen részlegek működtek az étteremben. Nyáron a kerthelyiség mellett volt egy söröző is, ahol bokszokban iddógáltak, beszélgettek a vendégek. A belső részben volt székelyszoba, népies, faragott asztalokkal, székekkel, és barokkszoba, szintén a stílusnak megfelelő bútorokkal.

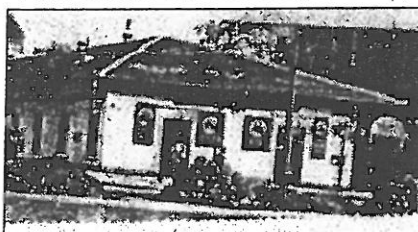
Az étterem 1927-ig csak gyéren forgalmazott, többnyire pangott az ürességtől, hiszen Trianon gazdasági sokkot is okozott a politikai-érzelmi mellett. A pengő bevezetését követően viszont ugrásszerűen megnőtt a vendégek száma, főleg szombat-vasárnaponként, s a nyári időszakokban. Nyáron a hétvégeken egész nap zsúfolva volt mind a kerthelyiség, mind pedig a belső részleg, ami 250-300 embert jelentett. A vendégek elsősorban a tisztviselői rétegből kerültek ki. Mivel a közelben volt a híres Hadik Kávéház, az írők törzshelye, esténként hazafelé menet sokan közülük betértek az étterembe, vacsorázni. Így Karinthy Frigyes, Somlyó Zoltán, Kosztolányi Dezső. Ketter László azt is elmeséli, hogy a belső termet ilyenkor külön fenntartották a gyakran veszedő Karinthy-házaspár számára: az ifjú

gimnazista feladata volt kiszolgálni őket, s arra is ügyelnie kellett, hogy a többi vendég ne értesüljön a perpatvarról.

Mint minden étteremnek, a Ketternek is voltak specialitásai. A főszakács *Daróczy István* halászléje, fatányérosá, párolt kacsamája kerületszerte híres volt. S hogy

Fent: Ketter László (Fotó: Ágg)
Lent: a Ketter-féle étterem. (F.: archív)

milyen volt az ételek-italok árfekvése? Nos, a fatányéros ára 3-4 pengő volt, a rántott sertésborda 1-2 pengő, a halászlé 2-3 pengő, az egyéb leveseké 20-30 fillér. A legolcsóbb borért literenkénti 80 fillért kértek, egy pohár sörért 20 fillért. Némi viszonyítási alapunk lehet, ha eszünkbe jut a közkedvelt dal: „havi 200 pengő fixszel az ember könnyen viccel”. A vendégek cigányzenét is hallgathattak, olyan híres primások tolmácsolásában, mint *Buda Sándor, Oláh Kálmán, Suki Tóni*.

A tulajdonos, Ketter József 1939-ben meghalt, mindössze 56 éves korában. Ezt követően az özvegye, Ketter László édesanyja vezette tovább az éttermet. Legnagyobb fájdalma nem sokáig: a kommunista hatalomátvétel után elvették tőle, őt pedig, mint osztályidegen elemet, két évre kitelepítették a Békés megyei Hunyára, ahol gyapotot kellett szednie. Még azt is megtiltották neki, hogy az étterembe tőbé a lábát betegye.

A Ketter új neve Borostyán lett, majd ezt a hetvenes években lebontották és új, modernebb éttermet építettek, Bukarest néven. Ez roszshírű hely volt, egy időben be is zárták. Végül, mint étterem megszűnt működni, s ma egy bank részlege található a Bartók Béla 48. szám alatt. A Ketter-család a rendszerváltozás után kapott kárpótlásként nyolcvanezer forintot...

Ketter László folytatta is édesapja tevékenységét, meg nem is. Éttermet soha nem vezetett – nem is vezethetett –, évekig tanított viszont a vendéglátó-ipari főiskolán, amelynek egy időben főigazgatója is volt. Szerinte a két világháború közötti időszak vendéglősei hosszú távra tervezték. Édesapja és oly sokan mások is életcéljuknak, hivatásuknak tekintették a vendéglátást, amelyet biztos megélhetésnek tekintettek. Ezért rendkívül fontosnak tartották a vevőkör megtartását, bővítését.

Ma viszont ezzel nem törődnek: a rövid távú gondolkodás érvényesül, a manák élés a divat. A vendéglátóiparban dolgozók többsége gyorsan, máról holnapra akar meggazdagodni, s ezért van az, hogy becstelen eszközök bevetésétől sem riadnak vissza. Az ő édesapjának és az étterem dolgozóinak eszébe nem jutott volna, hogy becsapják az embereket. Családi légkört teremtettek, tisztelték a vendégben az embert. Édesapja legfőbb hitvallása volt a becsületesség és a tisztesség, amihez mindvégig ragaszkodott. Mert a vendéglátóiparban is csak ez lehet a követendő magatartás.

Bodnár Dániel

MEGHÍVÓ!!!

Tisztelettel meghívunk minden kedves érdeklődőt Budára, a Beregszász út – Nagyszebeni út által határolt területen épült

ELADÓ LAKÁSOK MEGTEKINTÉSÉRE.

(Megközelíthető az Osztapenko köz felől.)

A minden igényt kielégítő, tetőkertes, zöldövezeti 43–85–128 nm-es lakások és színvonalas tevékenységre alkalmas üzletek, irodák, garázsok.

Részletes tájékoztatást tartunk a helyszínen: minden csütörtökön 16–18 óráig van bemutató.

BUDA-HOLD Kft. Bp. XI., Kosztolányi Dezső tér 5.
Dr. Mátyás Lászlóné, Telefon: 06/1/166-8295, 06/1/166-7083.

KETTER KERTHELYSEIG 1928

KETTER ÉTEREM 1942

